PROGRAMMA

VERGADERING VAN HET GEMENGD COMITÉ
Op initiatief van het Europees Parlement en het Tsjechische Parlement

VOORUITGANG IN DE RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID

maandag 19 januari 2009, 15.00 - 18.30 uur en
dinsdag 20 januari 2009, 09.30 - 13.00 uur

Europees Parlement, Brussel
Plaats: József Antall 4 Q 2

Inleiding

Sinds het Verdrag van Amsterdam van kracht is, zijn de nationale parlementen en het Europees Parlement bij elkaar gekomen om te discussiëren over kwesties met betrekking tot ontwikkelingen in de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid (RVVR). In de afgelopen drie jaar zijn formele vergaderingen van het Gemengd Comité ook door de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken in samenwerking met het respectieve parlement van het voorzitterschap georganiseerd. Deze bijeenkomsten zijn zeer succesvol gebleken, aangezien de leden van het Europees Parlement en de nationale parlementen hierdoor de gelegenheid wordt geboden om de institutionele en politieke ontwikkelingen in de RVVR te bespreken – kwesties die voor de Europese burgers van bijzonder groot belang zijn.

In dit verband zal de vergadering van het Gemengd Comité de gelegenheid bieden om de uitvoering van het Haags programma te evalueren en om een discussie te starten over de voorbereidingen voor het volgende meerjarenprogramma in de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. De nadruk zal vooral liggen op het burgerschap van de Unie, waarbij het vijfde verslag van de Commissie[1] als uitgangspunt kan dienen.

[1]Verslag van de Commissie, vijfde verslag over het burgerschap van de Unie (1 mei 2004 – 30 juni 2007), COM(2008)0085 van 15.2.2008.

Bovendien zal een specifiek aspect van het Europees burgerschap worden bekeken: het vrije verkeer van Europese burgers en hun familieleden. Een van de belangrijkste ontwikkelingen op dit gebied was het van kracht worden van Richtlijn 2004/38 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden[1]. De juiste uitvoering van deze richtlijn heeft voor de Europese instellingen en lidstaten de hoogste prioriteit. De analyse van de uitvoering van de Europese Commissie en het Europees Parlement in samenwerking met de nationale parlementen zal op deze vergadering van het Gemengd Comité worden besproken.

De Europese Unie heeft tegenwoordig een grote invloed op het dagelijks leven van EU-burgers. Een vast beginsel voor een goed functionerende democratie is dat het algemene publiek en het georganiseerde maatschappelijke middenveld in voldoende mate op de hoogte moeten worden gehouden van de acties die hun regering onderneemt. Dit maakt het gemakkelijker een kritisch debat te voeren en vormt de basis voor de verantwoording die van de overheid wordt verlangd. Transparantie en het recht van burgers op informatie worden in brede kring als de meest effectieve middelen in de strijd tegen corruptie en het voorkomen daarvan beschouwd. Op EU-niveau is het echter nog mogelijk om meer openheid in de instellingen te creëren en de burgers bewuster te maken van EU-activiteiten. Daarom zal in de vergadering van het Gemengd Comité speciaal aandacht worden besteed aan transparantie in de besluitvormingsprocessen, zowel in de EU als in de lidstaten.

Als we bedenken dat burgerschap van de Unie, het vrije verkeer van personen en toegang tot documenten drie belangrijke pijlers van een democratisch en op de burger georiënteerd Europa vormen, is het van groot belang om de standpunten van Europese en nationale parlementariërs te horen. Zij zijn toch vooral degenen die van de burgers verzoeken ontvangen en ze spelen een belangrijke rol bij de vormgeving van wetten en beleid in de EU.

In het algemeen zal elke vergadering van het Gemengd Comité zijn gericht op:
– de stand van zaken van het gegeven beleid,
– hoe de situatie in de eerstkomende jaren zal en/of zou moeten evolueren,
– de uitwisseling van nationale beste praktijken om het debat op Europees niveau te voeden,
– hoe de samenwerking tussen nationale parlementen en het Europees Parlement op het gebied van specifieke kwesties in verband met de RVVR kan worden versterkt en hoe de rechtstreekse dialoog tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen kan worden versterkt.

De tijdens de vergadering naar voren gebrachte voorstellen en onderwerpen zullen een essentieel bestanddeel vormen van het jaarlijkse debat van het Europees Parlement, zoals bepaald in artikel 39 van het EU-Verdrag. Dit debat wordt beëindigd met het aannemen van de resolutie van het Europees Parlement inzake de RVVR in maart 2009.

[1] PB L 158 van 30.4.2004, blz. 77.

PRAKTISCHE RICHTSNOEREN VOOR HET DEBAT

- *Presentaties aan het begin van elke zitting duren maximaal tien minuten.*
- *Tijdens de discussie zal de spreektijd per bijdrage of vraag maximaal drie minuten bedragen, opdat zo veel mogelijk parlementariërs kunnen deelnemen.*
- *Leden die het woord vragen wordt vriendelijk verzocht de voorzitter hiervan op de hoogte te stellen door middel van een speciaal blad waarop hun naam en parlement zijn vermeld. Leden krijgen het woord in de volgorde waarin de aanvragen zijn ontvangen en steeds krijgen om de beurt twee leden van nationale parlementen het woord, gevolgd door een lid van het Europees Parlement.*
- *Sprekers die ook een schriftelijke bijdrage willen leveren, kunnen deze stukken vooraf (bij voorkeur in het Engels of Frans) naar het secretariaat sturen (email: ip-libe@europarl.europa.eu). Deze stukken zullen tijdens de bijeenkomst worden verspreid.*
- *Er zullen steeds meer vergaderstukken te vinden zijn op: http://www.europarl.europa.eu/webnp/cms/lang/en/pid/11*

BELANGRIJKE MEDEDELING VOOR WIE DE VERGADERING VAN HET GEMENGD COMITÉ WENST BIJ TE WONEN

Dit seminar staat open voor het publiek. Om veiligheidsredenen echter dienen deelnemers die niet in het bezit zijn van een toegangspas voor het Europees Parlement, vooraf een pas aan te vragen. Degenen die een dergelijke pas wensen, dienen **voor 12 januari 2009** contact op te nemen met het secretariaat van het seminar (ip-libe@europarl.europa.eu). Opgave van **uw volledige naam, adres en geboortedatum** is hierbij absoluut noodzakelijk. Zonder deze informatie kan de veiligheidsdienst geen toegangspassen verstrekken.

maandag 19 januari 2009

15.00–15.15 OPENINGSZITTING

Welkomstwoord door **Gérard DEPREZ**, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement, **Petr KRILL,** vicevoorzitter van de Commissie EU-zaken van de Tsjechische kamer van afgevaardigden en **Luděk SEFZIG**, voorzitter van de Commissie EU-zaken van de Tsjechische senaat.

15.15–17.00 1e ZITTING
ORIËNTEREND DEBAT OVER HET TOEKOMSTIG MEERJARENPROGRAMMA IN DE RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID

Voorzitter: **Gérard DEPREZ**, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement

Inleiding door **Jacques BARROT**, vicevoorzitter van de Europese Commissie, verantwoordelijk voor vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid.

15.30–15.50 Presentaties

Tomáš GRULICH, lid van de Commissie EU-zaken van de Tsjechische senaat
Johan PEHRSON, lid van de Commissie justitie van het Zweedse parlement

15.50–17.00 Discussie

Het onderzoek naar de uitvoering van het Haags programma is in juli 2008 door de Commissie afgerond[1]. Het proces voor het vaststellen van prioriteiten voor het komende RVVR-meerjarenprogramma 2010-2014 is begonnen en hierbij zal rekening worden gehouden met de problemen die zowel bij uitvoering van het programma van Tampere als het Haags programma zijn ondervonden, en met de inbreng vanuit het jaarlijkse debat over de RVVR van het Europees Parlement.

Het Europees Parlement en de nationale parlementen zullen de gelegenheid krijgen om aandacht te besteden aan hun dialoog over prioriteiten voor de periode 2010-2014 en om strategische prioriteiten vast te stellen voor immigratie, asiel en integratie. De uitkomst van deze zitting zal tot uitdrukking komen in de resolutie van het EP over de toekomst van de RVVR en in de mededeling van de Commissie over het toekomstig meerjarenprogramma.

[1] Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement – Verslag over de uitvoering van het Haags programma – 2007, COM(2008)0373.

17.00–18.30 2e ZITTING
EUROPEES BURGERSCHAP EN VRIJ VERKEER VAN EUROPESE BURGERS EN HUN FAMILIELEDEN

Voorzitter: **Petr KRILL**, vicevoorzitter van de Commissie EU-zaken van de Tsjechische kamer van afgevaardigden

17.00–17.20 Presentaties

Adina Ioana VĂLEAN[1], lid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement, Europees Parlement
Urszula GACEK[2], lid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement, Europees Parlement

17.20–18.30 Discussie

Het Europese burgerschap wordt automatisch toegekend aan iedereen die de nationaliteit van een lidstaat bezit. Wie EU-burger is geniet alle rechten die worden verleend op grond van het Verdrag, met inbegrip van het recht van vrij verkeer en verblijf binnen de EU. Het is een feit dat steeds meer Europese burgers studeren, werken en wonen in een lidstaat waarvan ze geen onderdaan zijn. Europese burgers zouden zich bewust moeten zijn van de gevolgen van het Europees burgerschap voor hen, zowel van de voordelen als van de rechten en plichten.

Tijdens deze zitting worden de juridische kernbepalingen over de rechten van de burgers behandeld, te weten het recht om binnen de EU vrij te reizen en te verblijven (artikel 18 van het EG-Verdrag en artikel 45 van het EU-Handvest van de grondrechten), het actief en passief kiesrecht in de lidstaat van verblijf bij gemeenteraadsverkiezingen en bij verkiezingen voor het Europees Parlement (artikel 19 EG-Verdrag), het recht op bescherming van diplomatieke en consulaire instanties in derde landen (artikel 20 EG-Verdrag), het recht om een verzoekschrift tot het Europees Parlement (EP) te richten en het recht om zich te wenden tot de ombudsman (artikel 21 EG-Verdrag). Complexe wetgeving (twee verordeningen en negen richtlijnen) en de uitgebreide rechtspraak van het Europees Hof van Justitie over het recht van binnenkomst en verblijf voor EU-burgers worden in een enkel instrument samengebracht, Richtlijn 2004/38. Door die richtlijn zijn er minder formaliteiten voor EU-burgers en hun familieleden, met inbegrip van 'geregistreerde partners' (bijvoorbeeld door afschaffing van het systeem van verblijfsvergunningen voor EU-burgers) en is er een betere bescherming tegen beperkingen van het recht van vrij verkeer.

***

19.00 Diner

Restaurant van de leden, begane grond ASP-gebouw

[1] Rapporteur voor het initiatiefverslag "*Uitvoering van richtlijn 2004/38/EG op het recht van EU-burgers en hun gezin om zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te bewegen en op te houden*" (2008/2184(INI)).
[2] Rapporteur voor het initiatiefverslag "*Problemen en perspectieven van het Europese burgerschap*" (2008/2234(INI)).

dinsdag 20 januari 2008

9.30–11.10 3e ZITTING

BELANGRIJKSTE PUNTEN VAN HET VOORSTEL INZAKE HERZIENING VAN VERORDENING 1049/2001 OVER DE TOEGANG VAN HET PUBLIEK TOT EU-DOCUMENTEN

Voorzitter: **Luděk SEFZIG**, voorzitter van de Commissie EU-zaken van de Tsjechische senaat

9.30–10.00 Presentaties

Alexandr VONDRA, vicepremier van de Tsjechische Republiek, vertegenwoordiger van het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie
Michael CASHMAN[1], lid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement
Margot WALLSTRÖM, vicevoorzitter van de Europese Commissie, verantwoordelijk voor institutionele betrekkingen en communicatie

10.00–11.10 Discussie

Krachtens artikel 1, lid 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, moeten communautaire instellingen en organen hun besluiten in een zo groot mogelijke openheid en zo dicht mogelijk bij de burgers nemen. In artikel 255 van het EG-Verdrag is het beginsel vastgelegd dat EU-burgers en ingezetenen van EU-lidstaten recht hebben op toegang tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie. Het recht op toegang tot documenten wordt als een grondrecht erkend in artikel 42 van het EU-Handvest van de grondrechten. Het beginsel en de uitzonderingen op het grondrecht van toegang tot EU-documenten zijn in detail vastgelegd in de transparantieverordening 1049/2001[2]. Toen de verordening werd aangenomen, heerste er een politiek klimaat waarin meer transparantie werd nagestreefd en de verordening heeft, in het algemeen, goed gewerkt. Tijdens de uitvoering ervan werd echter duidelijk dat deze voor verbetering vatbaar is in het licht van de verzoeken die in 2006[3] en na rechtspraak van het Europees Hof van Justitie door het Europees Parlement zijn ingediend. In april 2008 heeft de Europese Commissie een voorstel ingediend voor herziening van deze verordening, dat door sommige nationale parlementen wordt gezien als een stap terug op het gebied van transparantie. Tijdens de zitting kunnen standpunten over dit controversiële voorstel worden uitgewisseld.

[1] Rapporteur over het voorstel tot herziening van Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.
[2] Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, die op 3 december 2001in werking trad, PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.
[3] Verslag-Cashman houdende aanbevelingen aan de Commissie inzake de toegang tot de documenten van de instellingen, (2004/2125(INI)), A6-0052/2006.

11.10–12.40 4e ZITTING
TRANSPARANTIE IN HET BESLUITVORMINGSPROCES VAN DE EU

Voorzitter: **Gérard DEPREZ**, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement

11.10–11.30 Presentaties
Beste praktijken in lidstaten op het gebied van transparantie

Beatrice ASK, minister van Justitie, Koninkrijk Zweden
Kimmo SASI, voorzitter van de Constitutionele Commissie van het Finse parlement

Toegang tot documenten van overheidsinstanties is een onderwerp dat alle regeringen en parlementen van de EU-lidstaten aangaat. Het is nuttig om naar de staten te kijken die de meeste transparantie kennen. Hun praktijken kunnen een inspiratiebron zijn, niet alleen voor de herziening van Verordening 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, maar ook voor andere nationale praktijken. Meer transparantie in het besluitvormingsproces op EU-niveau zou een bijdrage kunnen leveren aan het wegnemen van de zorgen over de legitimiteit daarvan en zo het imago van de EU kunnen verbeteren.

11.30–12.30 Discussie

Slotopmerkingen door **P. Nikiforos DIAMANDOUROS**, de Europese Ombudsman
"Welke inspiratie kunnen EU-instellingen halen uit beste praktijken van de lidstaten op het gebied van transparantie en goed bestuur?"

12.40–13.00 SLOTZITTING
CONCLUSIES EN PERSPECTIEVEN VAN EEN INTERPARLEMENTAIR WERKGEBIED

Conclusies door **Luděk SEFZIG**, voorzitter van de Commissie EU-zaken van de Tsjechische senaat, **Petr KRILL**, vicevoorzitter van de Commissie EU-zaken van de Tsjechische kamer van afgevaardigden en **Gérard DEPREZ,** voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement.

***

BIJEENKOMST MET DE PERS